

Innspill til høring - Meld. St.23 Fornye, forsterke, forbedre

Norsk Fysioterapeutforbund mener det er viktig at det legges til rette for tett samarbeid mellom fastleger, fysioterapeuter/ manuellterapeuter i primærhelsetjenesten. Vi støtter også forslaget om en master i allmennfysioterapi.

I tillegg har vi følgende innspill til meldingen:

1. Styrke/legge til rette for tett samarbeid mellom fastleger og fysioterapeuter/manuellterapeuter
2. Fysioterapeuter må få henvisningsrett
3. Fysioterapeuter/manuellterapeuter bør bli førstekontakt for muskel- og skjelettpasienter
4. Fysioterapeuter må få offentlig spesialistgodkjenning
5. Fysioterapeuter/manuellterapeuter bør være en del av teamet på legevakt

Begrunnelse

Ved å styrke og legge til rette for tett samarbeid mellom fastleger og fysioterapeuter/ manuellterapeuter sikrer vi på en bedre måte enn i dag at pasientene med muskel- og skjelettplager får rett behandling til rett tid av rett behandler. Det vil også bidra til bedre ressursbruk, raskere behandling og økt kvalitet.

Det vil kunne føre til at flere kommer raskere tilbake i jobb, at flere kan bo hjemme lenger og at færre trenger ytterligere helsetjenester.

Samarbeidet mellom fastlegene og fysioterapeutene/manuellterapeutene kan gjøres på flere måter. Det er nødvendig å tilpasse dette lokale forhold. Erfaringer med fysioterapeuter på fastlegekontorer i Storbritannia er svært gode. Også i Danmark er det gode erfaringer med tettere samarbeid om muskel- og skjelettpasientene på legekontor.

Henvisningsrett

Forbedret pasientflyt og redusert ventetid: Fysioterapeuter møter pasienter tidlig i pasientforløpet, ofte før allmennlege eller spesialist. Ved å gi fysioterapeuter henvisningsrett til spesialisthelsetjeneste og bildediagnostikk (som MR og røntgen), kan man redusere unødvendige mellomledd som henvisning via fastlege. Dette forkorter pasientens ventetid og gir raskere tilgang til behandling og utredning.

Høy faglig kompetanse og vurderingsevne: Fysioterapeuter har solid utdanning i anatomi, fysiologi, sykdomslære og klinisk undersøkelse. De er ofte spesialiserte innen muskel- og skjelettlidelser og har evne til å identifisere alvorlig patologi og henvise videre ved behov.

Avlastning av leger: Henvisningsrett til fysioterapeuter vil avlaste legene som i dag må foreta vurdering av henvisning av pasienter som er i behandling hos fysioterapeut, dette unngår dobbeltarbeid og overbelastning hos fastlegene.

Økonomiske fordeler: Ved å unngå dobbeltarbeid av leger og fysioterapeuter oppnås en vesentlig tidsreduksjon i pasientenes behandlingsforløp. Dette reduserer også statens utgifter siden refusjonsberettiget arbeid inngår. Det reduserer også pasientenes utgifter, da de kan korte ned behandlingsforløpet.

Fra 2021 har avtalefysioterapeuter hatt rett til å heve takst ved skriving av henvisninger og rekvisisjoner til spesialisthelsetjenesten. Spesialisthelsetjenesten burde - som en konsekvens av dette - også ha mulighet til å utløse refusjon i forbindelse med henvisninger fra fysioterapeutene.

Dette vil kunne bidra til mer effektiv organisering av arbeidet, og dermed også bedre pasientflyt. Erfaringer fra Storbritannia viser at fysioterapeuter i mindre grad enn leger faktisk henviser til både bildediagnostikk og spesialisthelsetjeneste.

Fysioterapeuter og manuellterapeuter som førstekontakt for muskel- og skjelettpasienter

Fysioterapeuter som førstekontakt er en modell innen primærhelsetjenesten i Storbritannia hvor erfarne fysioterapeuter og manuellterapeuter tar den første pasientkonsultasjonen.

Utviklingen av fysioterapeuter som førstekontakt over hele Storbritannia, gjør at pasienter med muskel- og skjelettlidelser får tilgang til fysioterapiekspertise i starten av et behandlingsløp. Det sikrer tidlig behandling og henvisning videre, hvis nødvendig. Dette gagnar pasienter, primærhelsetjenesten og hele systemet for behandling av muskel- og skjelettpasienter.

Offentlig spesialistgodkjenning av fysioterapeuter

Etter samhandlingsreformen i 2012 har pasientene som blir behandlet i kommunehelsetjenesten blitt mer kompliserte, med sammensatte lidelser. Dette stiller dermed også større krav til fysioterapeuters kompetanse.

Spesialistgodkjenning sikrer at fysioterapeuter har den nødvendige kompetansen og kvalifikasjonene for å behandle komplekse og sammensatte tilstander, som før ble

behandlet i spesialisthelsetjenesten. Dette fører til bedre behandlingsresultater og økt pasientsikkerhet.

Fysioterapeuter på legevakt

Norsk Fysioterapeutforbund anbefaler at fysioterapeuter inkluderes i teamet på skadepoliklinikk/legevakt på bakgrunn av deres kunnskap om skader og sykdommer i muskler og skjelett. Erfaringer viser at dette bidrar til økt effektivitet, økt pasientsikkerhet, bedre pasientflyt og frigjør legenes og sykepleiernes tid til mer kompliserte tilstander. Dette kan også føre til bedre smertekontroll, mindre bruk av medikamenter og raskere tilbakeføring til jobb.

Med vennlig hilsen

Stig Fløisand

forbundsleder i Norsk Fysioterapeutforbund

5.05.2025